

Додаток 2
до Методології проведення
оцінювання податкових інструментів,
які призводять до податкових видатків
(пункт 10 розділу VI, пункт 6 розділу
VII)

**Зразки запитань, що використовуються для оцінювання якісних
характеристик податкового інструменту**

I. Запитання для прогнозного оцінювання (ex-ante)

Оцінювання нового податкового інструменту або змін до чинного податкового інструменту має відбуватися в рамках послідовного процесу надання відповідей на наступний набір цільових запитань:

–Якою є мета запровадження податкового інструменту, і через який причинно-наслідковий ланцюжок очікується, що запропоновані заходи податкової політики приведуть до її досягнення?

–Чи існує конкретна неспроможність ринку, яку намагаються усунути, і якщо так, то в чому вона полягає?

–Якщо не існує ринкової неспроможності, яке альтернативне обґрунтування виправдовує втручання через захід податкової політики (запровадження нового або зміну чинного податкового інструменту)?

–Чи запропонований податковий інструмент є найбільш економічно ефективним підходом для досягнення мети?

–Чи існують інші причини, чому слід надавати перевагу запровадженню (зміні) податкового інструменту, а не альтернативним заходам державної політики?

–Яка очікувана зміна поведінки платників податків (бенефіціарів податкового інструменту), і якою мірою податковий інструмент призведе до погіршення стану (скорочень) чи непередбачених прибутків для платників податків?

–Чи очікується, що запровадження (зміна) податкового інструменту призведе до будь-яких змін у видах діяльності платників податків, розширенні чи скороченні кількості суб'єктів діяльності?

–Які адміністративні витрати та витрати на дотримання законодавчих вимог пов'язані з впровадженням та функціонуванням податкового інструменту?

–Як і якою мірою податковий інструмент може спонукати до ухилення та оптимізації сплати податків (зборів)?

–Як запропонований податковий інструмент (зміни до чинного податкового інструменту) узгоджується з іншими елементами податкової системи? Чи очікується вплив на функціонування інших положень податкового законодавства?

II. Запитання для ретроспективного оцінювання (ex-post)

Оцінювання чинного податкового інструменту, або податкового інструменту, який втратив чинність, має відбуватися в рамках послідовного процесу надання відповідей на наступний набір цільових запитань:

–Якими були очікувані вигоди від запровадження податкового інструменту?

–Ким були очікувані бенефіціари цього інструменту?

–Як здійснюється моніторинг кваліфікаційного порогу для доступу до податкового інструменту?

–В який спосіб суспільство отримує вигоду від цього податкового інструменту?

–Наскільки складно платникам податків зрозуміти та виконати умови застосування податкового інструменту?

–Чи були внесені зміни в законодавство, які мали на меті зменшення тягара дотримання вимог законодавства, пов'язаних із застосуванням цього податкового інструмента?

–Чи були внесені зміни в законодавство, які мали на меті полегшення адміністрування цього податкового інструменту?

–Чи більшість прямих бенефіціарів цього податкового інструменту дійсно використовують його?

–Чи мали місце небажані побічні ефекти від застосування податкового інструменту?

–Якими були наслідки застосування податкового інструменту для горизонтальної рівності (надання однакових переваг платникам податків в схожими економічних умовах)?

–Якими були наслідки застосування податкового інструменту для вертикальної справедливості (покращення добробуту тих, хто перебуває в гірших економічних умовах)?

–В цілому, чи переваги використання податкового інструменту були значними, якщо порівнювати із загальними витратами на його забезпечення (адміністративними, пов'язаними з дотриманням вимог законодавства, небажаними наслідками)?

–Яким чином можна було б модифікувати податковий інструмент, щоб збільшити переваги або зменшити видатки від його використання?

–Чи можна було б досягти тих же самих результатів за допомогою іншого податкового інструменту з іншим механізмом дії (наприклад, надання податкового кредиту, замість зменшення бази оподаткування)?

–Чи були випадки, коли цей податковий інструменту співпадав з іншими податковими інструментами або альтернативними заходами державної політики, які були спрямовані на досягнення аналогічної мети? Якщо так, то як вони взаємодіяли, і чи слід їх оцінювати разом?
